

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 132/2015
Пзп 1/2015
17.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: Бранка Станића, као председника већа, судије Браниславе Апостоловић и судије Гордане Ајншпилер – Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца П. з. п., к. и п. С. ДОО из Г.М., кога заступа адвокат М.Н. из Г.М. и Д.Р., адвокат из Б., против тужених: 1) Д.Л.1 из Г.М.; 2) Д.Л.2 из Г.М. и 3) И.Л. из Б., чији је заједнички пуномоћник З.А. адвокат из Б., док тужену Д.Л.1 заступа и адвокат Г.С. из Ч., а трећетуженог И.Л., заступа и адвокат И.Д. из Б., ради искључења члана друштва из Друштва са ограниченом одговорношћу, вредност предмета спора 31.348,77 еура, одлучујући о ревизији тужених и захтеву за преиспитивање правноснажне пресуде, који је поднело Републичко јавно тужилаштво, Београд, против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7888/14 од 28.01.2015. године, донео је у седници већа одржаној дана 17.09.2015. године следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7888/14 од 28.01.2015. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за преиспитивање правноснажне пресуде Привредног апелационог суда Пж 7888/14 од 28.01.2015. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка као неоснован.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Чачку П 162/2012 од 20.06.2014. године у ставу 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца П. з. п., к. и п. С. ДОО из Г.М. којим је тражио да се тужени Д.Л.1 из Г.М., Д.Л.2 из Г.М. и И.Л. из Б., искључе као чланови друштва П. з. п., к. и п. С. ДОО Г.М., као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је предлог тужиоца којим је предложио да се одреди привремена мера, суспензије права гласа тужених у скупштини П. з. п., к. и п. С. ДОО Г.М., и којим је предложио да се Б.П. из Г.М. именује за привременог заступника П. з. п., к. и п. С. ДОО Г.М. који ће обављати функцију законског заступника друштва до окончања спора, као неоснован. Ставом трећим изреке је одлучено да свака странка сноси трошкове поступка и по тужби и противтужби.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 7888/14 од 28.01.2015. године преиначена је пресуда Привредног суда у Чачку П 162/12 од 20.06.2014. године у ставовима 1. и 3. изреке и пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца па се тужени Д.Л.1 из Г.М., Д.Л.2 из Г.М. и И.Л. из Б., искључују као чланови друштва П. з. п., к. и п. С. ДОО из Г.М.. Обавезани су тужени да тужиоцу солидарно плате на име трошкова поступка 1.749.509,00 динара у року од 8 дана од пријема пресуде а ставом 2. изреке је делимично одбијена жалба тужиоца и потврђена одлука садржана у ставу 2. изреке пресуде Привредног суда у Чачку П 162/12 од 20.06.2014. године.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7888/2014 од 28.01.2015. године, тужени преко пуномоћника из реда адвоката су благовремено изјавили ревизије и то због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да Врховни касациони суд преиначи пресуду Привредног апелационог суда, одбије жалбу тужиоца и потврди првостепену пресуду Привредног суда у Чачку П 162/12 од 20.06.2014. године или да побијану пресуду укине а предмет врати другостепеном суду, али другом већу на поновни поступак.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7888/14 од 28.01.2015. године у делу изреке под 1. којим је преиначена пресуда Привредног суда у Чачку П 162/12 од 20.06.2014. године, Републичко јавно тужилаштво је поднело захтев за преиспитивање правноснажне пресуде, због повреде закона на штету јавног интереса, са предлогом да Врховни касациони суд наведену пресуду преиначи и одбије као неосновану жалбу тужиоца П. з. п. К. и п. С. ДОО Г.М. и потврди пресуду Привредног суда у Чачку П 162/12 од 20.06.2014. године у делу изреке под 1. и 3.

У одговору на ревизију, тужилац је предложио Врховном касационом суду да ревизију тужених одбије и обавезе тужене да тужиоцу накнаде трошак одговора на ревизију према трошковнику који је опредељен.

Испитујући побијану пресуду Привредног апелационог суда у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији тужени иситичу да је другостепени суд учинио битне повреде одредаба Закона о парничном поступку из члана 4., зато што није одржао јавну расправу пред другостепеним судом и из члана 374. став 2. тачка 12 овог закона

У вези битне повреде из члана 4. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд налази да наведена битна повреда поступка није учињена, јер је чланом 383. став 1. Закона о парничном поступку прописано да другостепени суд по правилу одлучује без расправе. Другостепени суд ће заказати расправу и одлучити о жалби и захтевима странака само кад су за то испуњени

услови из става 3. овог члана а у конкретном случају ти услови нису испуњени. Другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање али да је погрешно применио материјално право тако да је одлуку првостепеног суда преиначио, што је све у складу са овлашћењима прописаним у члану 394 ст. 4 Закона о парничном поступку У вези битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Врховни касациони суд налази да су ови наводи без утицаја на одлуку, јер је одредбом члана 407. Закона о парничном поступку прописано, због којих битних повреда одредаба парничног поступка се ревизија може изјавити, тако да одредбом члана 407. став 1. није предвиђено да се ревизија може изјавити због битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац С. ДОО из Г.М. је организован као друштво са ограниченом одговорношћу у време важења и примене Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 125/04), а тужени су чланови – оснивачи тужиоца са појединачним уделом од 11,11 % у капиталу тужиоца, односно укупним уделом сва три тужена од 33,33 што чини 1/3 капитала тужиоца. Функцију управљања код тужиоца као друштва са ограниченом одговорношћу, врши Управни одбор од пет чланова, друштво има скупштину али нема директора нити надзорни одбор, који су као органи управљања друштвом, предвиђени сада важећим Законом о привредним друштвима. Како важећи Закон о привредним друштвима не познаје као орган управљања Управни одбор, то је тужилац био дужан да до 31.01.2012. године усклади своја оснивачка акта односно органе управљања са важећим Законом о привредним друштвима. Ради испуњења ове законске обавезе и усклађивања оснивачког акта и органа управљања са важећим Законом о привредним друштвима, заказивано је више седница скупштине чланова друштва на којима је на дневном реду било организовање друштва ради усклађивања са Законом о привредним друштвима, али чланови друштва нису могли да се усагласе око садржине уговора о организовању друштва, обзиром да су тужени били против предлога који су изнели остали чланови друштва који имају удео до 2/3 у капиталу друштва а исто тако, остали чланови друштва нису прихватили предлог тужених везан за уговор о организовању друштва. Чланови друштва који имају заједнички удео од 2/3 у капиталу друштва су сматрали да одбијање тужених да закључе уговор и потпишу уговор о организовању друштва ради усаглашавања органа друштва са важећим Законом о привредним друштвима, је усмерено искључиво да се изазове принудна ликвидација, па су стога сматрали да су испуњени законски услови да се тужени искључе као чланови друштва П. з. п. к. и п. С. ДОО Г.М., због чега је и поднета тужба са предметним тужбеним захтевом.

Првостепени суд је закључио да нема основа за искључење тужених као чланова друштва из друштва, нити за увођење принудне управе друштва, јер тужилац није доказао да је то нужно и оправдано, нити је доказао настанак штете по друштво, те је одбио тужбени захтев тужиоца, као неоснован.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање али да је погрешно применио материјално право када је нашао да тужбени захтев тужиоца није основан. Према закључку другостепеног суда, друштво може тужбом, подигнутом против свог члана,

захтевати од суда да га искључи из друштва ако је његово понашање такво да се онемогућује или знатно отежава постизање циља друштва. Чланом 196. Закона о привредним друштвима је прописано искључење члана одлуком суда. Према одреби овог члана друштво може тужбом захтевати искључење члана друштва из разлога одређених оснивачким актом или из других оправданих разлога, ако члан друштва намерно или грубом непажњом проузрокује штету друштву, ако не извршава посебне дужности према друштву прописане законом или оснивачким актом и ако својим радњама или пропуштањем противно оснивачком акту, закону и добрим пословним обичајима, спречава или у знатној мери отежава пословање друштва.

Привредни апелациони суд на основу утврђеног чињеничног стања је закључио да су испуњени услови из члана 196. Закона о привредним друштвима за подношење тужбе за искључење тужених као чланова друштва. Према закључку другостепеног суда, тужени су повезана лица у смислу члана 62. став 1. тачка 1. Закона о привредним друштвима и заједно имају значајно учешће у основном капиталу друштва од 33,33 % и да као чланови друштва имају обавезу да своје послове извршавају савесно и у најбољем интересу друштва. Другостепени суд ценећи да ли су тужени поступали у најбољем интересу друштва, имајући у виду да интерес мора бити изнад појединачних интереса чланова друштва, утврдио је да су тужени подносили тужбу за ликвидацију друштва, из чега произилази да је јасан став тужених, да је престанак друштва једини пут разрешења очигледно супростављених интереса тужених и осталих чланова друштва и утврдио да тужени и даље одбијају да закључе и потпишу уговор о организовању друштва иако су упознати са законском последицом исте а то је ликвидација друштва, као законом предвиђена мера, тако да све то према оцени другостепеног суда јасно говори да је понашање тужених усмерено у функцији гашења заједничког друштва и да никако не говори у прилог могућности превазилажења супростављених ставова, како би се пословање друштва и циљ друштва остварио, остваривала добит и даље друштво несметано обављало своју делатност. Другостепени суд је закључио да је у конкретном случају дошло до немогућности редовног пословања друштва – тужиоца, да не постоји могућност даљег заједничког пословања друштва услед блокаде у одлучивању од стране мањег броја чланова друштва – тужених а тиме и немогућност опстанка самог друштва те остварења интереса и циља друштва, па су испуњени услови да се тужени као чланови друштва искључе из друштва, јер на такав начин не би били угрожени интереси ни самог друштва у спору тужиоца а ни интереси тужених као искључених чланова друштва, обзиром на прописану обавезу друштва да им исплати вредност њиховог удела.

На основу изложених закључака, другостепени суд је преиначио пресуду првостепеног суда, тако што је усвојио тужбени захтев тужиоца и искључио тужене као чланове друштва из друштва тужиоца С. ДОО из Г.М..

Према оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд на основу чињеничног стања, применио материјално право и то одредбе Закона о привредним друштвима, када је усвојио тужбени захтев тужиоца и искључио тужене као чланове друштва из друштва С. ДОО из Г.М. – у спору

тужиоца. Разлоге које је навео другостепени суд у својој одлуци као правилне прихвата и ревизијски суд па их неће посебно понављати.

Неосновани су наводи ревизије. Тужени у ревизији истичу да због њих никаква штета по друштво тужиоца није настала, нити ће настати нити друштво отежано послује, затим истичу да другостепени суд није ценио интерес тужених да остану у друштву, да право на исплату тржишне вредности њиховог удела, није никаква утеха за то што су искључени, али се ови наводи не могу прихватити као основани.

Другостепени суд је у својој одлуци навео које су поступке према друштву тужени предузимали и на који начин је поремећено редовно пословање друштва. Тужени вршењем свог права да се несагласе и да не потпишу уговор о организовању друштва, којим се испуњава законска обавеза на усаглашавање органа друштва, су отежавали пословање друштва а затим су поднели и тужбу за ликвидацију друштва, из чега јасно произлази да су такви поступци у супротности са интересима друштва и осталих чланова друштва, јер доводе до престанка друштва које је ликвидно и добро послује и то је штета како по само друштво, тако и за запослене, друге осниваче друштва и на крају и по саму друштвену заједницу. Дакле, правилно је другостепени суд закључио да у конкретној ситуацији постоје оправдани разлози прописани у члану 196. Закона о привредним друштвима, за искључење тужених из друштва, уз обавезу накнаде тржишне вредности удела, тако да имовина тужених тим искључењем неће бити умањена а друштво ће наставити да нормално послује, приходује и измирује своје обавезе.

Интерес друштва није и не може бити да се принудно ликвидира. Ту намеру су тужени имали, али је нису остварили обзиром да нису успели пред судом у свом захтеву за ликвидацију друштва. Правноснажном пресудом Привредног суда у Чачку П.бр.35/2012 од 28.06.2013 године, одбијен је тужбени захтев овде тужених којим су тражили престанак друштва С. и да се одреди покретање ликвидационог поступка над овим друштвом. Пресуда је потврђена, пресудом Привредног апелационог суда Пж.бр. 9533/13 од 3.10.2014 године.

Ликвидација друштва није ни интерес већине чланова друштва, запослених, добављача и пословних сарадника и целе друштвене заједнице, поготову када друштво – тужилац, сваке године позитивно послује. Неспорно је да тужени имају права по основу удела, али права тужених као чланова не могу бити већа од права већине чланова друштва који се противе ликвидацији и који желе да друштво послује и развија се. Права тужених нису и не могу бити већа од права друштва као посебног правног субјекта, који запошљава, приходује, има имовину, остварује добит и измирује обавезе. Када дође до супростављених ставова чланова друштва, због чега друштво не може да послује односно, када се блокира рад друштва, због такве ситуације и разрешења те ситуације, Закон о привредним друштвима у члану 196. је предвидео искључење члана друштва који вршењем својих права наноси штету друштву или отежава пословање друштву као посебном правном субјекту а осталим члановима спречава или отежава вршење и остваривање њихових права и делатности, што је у конкретном случају и утврђено.

Одлучујући о захтеву за преиспитивање правноснажне пресуде, Врховни касациони суд поступајући у складу са одредбом члана 422. и 423. Закона о парничном поступку је утврдио да захтев Републичког јавног тужиоца није основан.

У захтеву се истиче да су правноснажном пресудом која се побија, учињене повреде материјалног права и то Закона о привредним друштвима, на који начин је другостепени суд нарушио јавни интерес и правни поредак. Према мишљењу Врховног касационг суда, побијаном пресудом није повређен закон на штету јавног интереса нити нарушен правни поредак. Захтев се у суштини изјављује због погрешне примене материјалног права, али погрешна примена материјалног права сама по себи, без повреде јавног интереса, не може бити разлог за изјављивање овог правног лека, тако да се наводи не могу прихватити, због чега је захтев одбијен као неоснован.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд применом одредби члана 414. и 424. Закона о парничном поступку је одлучио као у изреци пресуде у ставу 1. и 2.

Решавајући о захтеву тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, Врховни касациони суд налази да одговор на ревизију није био нужен у овој правној ствари па самим тим и трошкови који су настали са подношењем одговора на ревизију не представљају нужне трошкове који би се на терет тужених, досудили тужиоцу.

На основу одредбе члана 165. Закона о парничном поступку Врховни касациони суд је одлучио као у ставу 3. изреке.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**